

Utwór dostępny jest na licencji Creative Commons

Uznanie Autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)

Licencja ta pozwala na dzielenie się (kopiowanie i rozpowszechnianie utworu w dowolnym medium i formie) oraz adaptacje (remiksowanie, zmienianie i tworzenie na bazie utworu dla dowolnego celu, także komercyjnego).

Projekt pn.: „Misja przedszkolak - równanie szans edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnościami i deficytami rozwojowymi” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 – 2020, Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.1 - Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży, Poddziałanie 10.1.4 - Edukacja przedszkolna.

„Bystre oczko” - program zajęć ukierunkowanych na rozwój percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo – ruchowej

Miejsce realizacji: Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 16 w Płocku

Rodzaj zajęć: zajęcia grupowe dla dzieci z deficytami

Termin realizacji: 2021/2022

Program opracowały: Danuta Bogucka i Jolanta Jeznach

Na zajęciach nauczyciele/terapeuci wykorzystują materiały biurowe i pomoce dydaktyczne zakupione w ramach projektu pn.: „Misja przedszkolak - równanie szans edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnościami i deficytami rozwojowymi”.

Utwór dostępny jest na licencji Creative Commons
Uznanie Autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)
Licencja ta pozwala na dzielenie się (kopiowanie i rozpowszechnianie utworu w dowolnym medium i formie) oraz adaptacje (remiksowanie, zmienianie i tworzenie na bazie utworu dla dowolnego celu, także komercyjnego).

Wstęp

Percepcja wzrokowa (...) jest zdolnością do rozpoznawania i rozróżniania bodźców wzrokowych a także do ich interpretowania przez odniesienie do poprzednich doświadczeń” (Frostig i Horne, 1989). Odpowiedni (właściwy dla danego wieku) poziom percepcji wzrokowej umożliwia poprawne przeprowadzanie takich czynności, jak układanie (puzzli, klocków), reprodukcja figur, kształtów, czytanie, pisanie, wykonywanie zadań matematycznych.

Nawiązując do definicji, wedle której percepcja wzrokowa doskonali się poprzez doświadczenie, można „przemycać” do zabawy z dzieckiem takie aktywności, które sprzyjają doskonaleniu spostrzegania wzrokowego.

Stymulowanie rozwoju percepcji wzrokowej zapewnia dziecku możliwość nabywania tych zdolności, których rozwój warunkuje prawidłową naukę czytania i pisanie a także liczenia.

Najintensywniejszy rozwój percepcji wzrokowej przypada w okresie edukacji przedszkolnej. Percepcję wzrokową powinniśmy stymulować u wszystkich dzieci, gdyż im więcej będą one miały doświadczeń tym lepiej i szybciej będą się do nich odwoływały, a co za tym idzie zminimalizujemy ryzyko powstawania deficytów rozwojowych.

Koordinacja wzrokowo ruchowa i sprawność manualna to umiejętności, które mają duży wpływ na prawidłowe funkcjonowanie dziecka. U dziecka w wieku przedszkolnym u którego występują zaburzenia koordynacji wzrokowo- ruchowej występuje mała precyzja ruchów i trudności w czasie wykonywania nawet prostych zadań. Dzieci te nieprawidłowo trzymają przybory do rysowania, niechętnie rysują. Prace charakteryzują się uproszczoną formą i niskim poziomem graficznym. Niezręcznie posługują się nożyczkami, szarpią papier, mają trudności z wydzierankami. Często zbyt duże napięcie mięśniowe powoduje zbyt silny nacisk ołówka lub kredki i jego łamanie.

Cel programu:

Poprawa funkcjonowania w środowisku przedszkolnym.

Cele szczegółowe:

- podniesienie poziomu funkcjonowania analizatora wzrokowego, sprawności grafomotorycznej,
- kształtowanie ogólnej spostrzegawczości wzrokowej: segregowanie, porównywanie, wyróżnianie elementów, wyszukiwanie różnic oraz podobieństw między ilustracjami różniącymi się szczegółami,

Utwór dostępny jest na licencji Creative Commons

Uznanie Autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)
Licencja ta pozwala na dzielenie się (kopiowanie i rozpowszechnianie utworu w dowolnym medium i formie) oraz adaptacje (remiksowanie, zmienianie i tworzenie na bazie utworu dla dowolnego celu, także komercyjnego).

- rozwijanie bezpośredniej pamięci wzrokowej: odtwarzanie układów obrazkowych, elementów, rozpoznanie i wyliczanie z pamięci zaobserwowanych elementów obrazka, układu figur, układu liter.

Formy pracy

Program został opracowany do realizacji z dziećmi 4 – letnimi. Zajęcia będą przeprowadzone w formie grupowej, raz w tygodniu.

Wszystkie zajęcia realizowane w ramach projektu będą prowadzone z użyciem form i języka wrażliwych na płęć.

Pomoce dydaktyczne i przybory wykorzystane do realizacji zajęć:

- układanki
- historyjki obrazkowe
- ilustracje
- gry
- puzzle
- domino obrazkowe
- klocki
- zabawki
- piłka
- karty pracy
- papier kolorowy
- kredki
- farby
- nożyczki
- kolorowe patyczki
- plastelina

(Pomoce dydaktyczne zakupione w ramach projektu przez Urząd Miasta Płocka – załącznik nr 1)

Utwór dostępny jest na licencji Creative Commons

Uznanie Autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)
Licencja ta pozwala na dzielenie się (kopiowanie i rozpowszechnianie utworu w dowolnym medium i formie) oraz adaptacje (remiksowanie, zmienianie i tworzenie na bazie utworu dla dowolnego celu, także komercyjnego).

Przykładowe ćwiczenia rozwijające percepcję wzrokową i koordynację wzrokowo – ruchową:

- wskazywanie i rozróżnianie osób z najbliższego otoczenia;
- przyglądanie się przedmiotom znajdującym się w pobliżu dziecka;
- wyciąganie ręki po wskazany przedmiot;
- trzymanie i przekładanie z ręki do ręki wybranego przedmiotu;
- branie i odkładanie wskazanego przedmiotu w określone miejsce;
- układanie historyjek obrazkowych;
- wskazywanie przedmiotów znanych dziecku (zabawek, przedmiotów codziennego użytku);
- wskazywanie przedmiotów na obrazkach;
- układanie Puzzli – najpierw z dużych puzzli, potem z coraz mniejszych (stopniowo zwiększamy również liczbę elementów);
- układanie z pociętych obrazków wg wzoru;
- uzupełnianie braków na obrazkach – zadaniem dziecka jest rozpoznanie i nazwanie brakujących części/przedmiotów (np. brak nosa w rysunku twarzy);
- gra w Domino (obrazkowe) - szukanie pary takich samych obrazków;
- wyodrębnianie różnic między obrazkami;
- segregowanie przedmiotów w grupy (auta, klocki, guziki);
- dorysowywanie brakujących elementów na obrazkach;
- segregowanie kolorowych klocków: pod względem barwy, kształtu czy wielkości;
- układanie dowolnych wzorów z figur geometrycznych;
- napełnianie pudełka klockami (wkładanie do wyznaczonego miejsca);
- układanie klocków w jednej linii (tworzenie prostych układów rytmicznych); segregowanie klocków i zabawek;
- dobieranie takich samych przedmiotów (np. dwie lalki, dwa misie);
- przeliczanie i porównywanie, gdzie jest więcej czy mniej figur, klocków;
- dopasowywanie obrazków do przedmiotów i odwrotnie;

Utwór dostępny jest na licencji Creative Commons

Uznanie Autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)
Licencja ta pozwala na dzielenie się (kopiowanie i rozpowszechnianie utworu w dowolnym medium i formie) oraz adaptacje (remiksowanie, zmienianie i tworzenie na bazie utworu dla dowolnego celu, także komercyjnego).

- dostrzeganie nieprawidłowości na obrazku, niepasujących przedmiotów;
- dopasowywanie figur do ich cieni;
- układanie obrazków wg kolejności zdarzeń, np. brzoskwinia – pestka; jabłko- ogryzek; dziecko ma brudne ręce – dziecko myje ręce;
- zgadywanie czego brakuje (spośród dwóch, trzech przedmiotów jest chowany jeden z nich, a dziecko odgaduje, którego przedmiotu brakuje);
- nawlekanie koralików, wiązanie i rozwiązywanie supełków;
- pogrubianie i odwzorowywanie prostych kształtów;
- każdego rodzaju rysowanie, malowanie, wyklejanie, wycinanie i lepienie;
- obserwacja i zabawa w naśladowanie czynności codziennych, zabawy tematyczne, np. w dom, w sklep, w lekarza, w przedszkole;
- naśladowanie pozycji czy ruchów drugiej osoby lub postaci z obrazka;
- zabawa typu „Co zniknęło?” z wykorzystaniem zabawek, obrazków (układamy 4-5 zabawek/obrazków na stole, prosimy dziecko o zamknięcie oczu, następnie chowamy jedną/dwie zabawki i prosimy dziecko, aby wskazało co zniknęło);
- zabawa typu „Co się zmieniło?” z wykorzystaniem zabawek, obrazków (układamy 4-5 zabawek/obrazków na stole, prosimy dziecko o zamknięcie oczu, następnie zmieniamy położenie jednej/dwóch zabawek i prosimy dziecko, aby wskazało co się zmieniło); liczbę elementów dostosowujemy do możliwości dziecka;
- zabawy konstrukcyjne;
- zabawy z piłką: turlanie, toczenie piłek po dowolnie wybranej trasie, do drugiej osoby, po wyznaczonej trasie.

Zakładane efekty:

- lepsze funkcjonowanie dziecka w grupie przedszkolnej,
- normalizacja funkcjonowania analizatora wzrokowego,
- podniesienie poziomu sprawności grafomotorycznych,
- zmniejszenie deficytów w zakresie koordynacji wzrokowo – ruchowej.

Utwór dostępny jest na licencji Creative Commons

Uznanie Autorstwa - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)

Licencja ta pozwala na dzielenie się (kopiowanie i rozpowszechnianie utworu w dowolnym medium i formie) oraz adaptacje (remiksowanie, zmienianie i tworzenie na bazie utworu dla dowolnego celu, także komercyjnego).

Załącznik nr 1

do programu rozwijającego percepcję wzrokową i koordynację wzrokowo – ruchową „Bystre oczko”

Program realizowany będzie z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach projektu pn.: „Misja przedszkolak - równanie szans edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnościami i deficytami rozwojowymi”, do których należą:

1. Zestaw „Rozumienie sytuacji”, Klaudia Lepucka
2. „Wykluczenie ze zbioru”, Jagoda Cieszyńska, Agata Dębicka-Cieszyńska
3. „Wzory i obrazki”. Program rozwijający percepcję wzrokową. Poziom podstawowy, zeszyt ćwiczeń, Frostig Marianne, Horne David
4. „Wzory i obrazki” . Program rozwijający percepcję wzrokową. Poziom średni, zeszyt ćwiczeń, Frostig Marianne, Horne David
5. Program rozwijający percepcję wzrokową. Poziom wyższy, zeszyt ćwiczeń, Frostig Marianne, Horne David
6. „Czy ręka pamięta?”. Zabawa edukacyjna, Izabela Spychał
7. „Percepcja wzrokowa. Zestaw ćwiczeń”, Marta Korendo, Katarzyna Sedlivy